

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
หลักสูตรการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น จำนวน 10 ชั่วโมง
กลุ่มวิชาอาชีพเกษตรกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอกาบเชิง

ความเป็นมา/ความสำคัญ

ในท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการทำมาหากินความเป็นอยู่และความอยู่รอดของบุคคล ครอบครัว หรือในชุมชนนั้น ๆ จึงเป็นเหตุให้เกิดการค้นคว้าคิดที่จะพัฒนา ซึ่งคนในแต่ละท้องถิ่นอาจอยู่ในสภาพแวดล้อม ที่แตกต่างกันจึงทำให้ภูมิปัญญาแต่ละภูมิปัญญา มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ ต่างกันออกไปและในภูมิปัญญา นั้น ๆ ก็จะมีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ ให้มีคุณภาพตามยุคตามสมัย หรือความเหมาะสมของภูมิปัญญาที่จะนำมาใช้ได้ ในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดระยะเวลาของท้องถิ่นนั้น การเพาะพันธุ์กล้าไม้ ก็เช่นกันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนใน หมู่บ้าน การเพาะกล้าไม้ มีมานาน โดยเป็นการทำในชุมชนและครัวเรือน เป็นความภาคภูมิใจของคนทำและคนที่ บริโภค อาชีพการเพาะพันธุ์กล้าไม้ เป็นทางเลือกอีกหนี่งอาชีพที่สามารถสร้างรายได้หลัก รายได้เสริม เพื่อใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ การประมาณราคา และการบริการลูกค้าในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการของหลักสูตร

1. นำกรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นสาระหลักในการดำเนินงาน
2. ใช้กระบวนการจัดการความรู้เป็นวิธีการในการสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้
3. ใช้ชุมชนเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ ทั้งระดับตัวบุคคล และระดับชุมชน
4. ยึดแนวทางการดำเนินงานโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
5. ให้ความสำคัญกับบทบาทของครู ศกร. ในการจัดการศึกษาให้กับชุมชน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
2. ผู้เรียนได้นำความรู้มาพัฒนาและช่วยเสริมอาชีพเดิมให้มีความก้าวหน้า มั่นคงยิ่งขึ้น
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะในการเพาะพันธุ์กล้าไม้
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการดำเนินงาน และบริการจัดการอาชีพได้อย่างมี

คุณภาพ

6. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 10 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 5 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 5 ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	1.ช่องทางการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น	1.1 บอกความสำคัญ การเห็น ช่องทางของการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น ได้แก่ ความต้องการของตลาด แรงงาน วัสดุ	1.1 ความสำคัญการเห็นช่องทางของการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 1.2.1 ความต้องการของตลาด 1.2.2 การใช้แรงงาน	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ	5	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น	1.2.3 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 1.2.4 การเลือกทำเลที่ตั้ง 1.2.5 ทุน 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น	1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่นในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน ฯลฯ		
2	2. ทักษะการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น	2.1 เตรียมการประกอบอาชีพ การเพาะกล้าไม้ ได้แก่ สถานที่ / พื้นที่ วัสดุ อุปกรณ์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น - จรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพ - การคัดเลือกพันธุ์ - ลักษณะของพันธุ์พืช และ การเจริญเติบโต - การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการปลูก	2.1 ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 2.1.1 สถานที่ /พื้นที่ 2.1.2 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 2.1.3 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น - จรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพ - การคัดเลือกชนิดของพันธุ์ พืช - ลักษณะของพันธุ์พืชที่เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ - การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการปลูก	2.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 2.2 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.3 จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจัดบันทึก		5

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		2.2 การเพาะกล้าไม้ ได้แก่ การจัดทำ/ จัดหาพันธุ์พืช การให้ น้ำ ,ปุ๋ย โรคและศัตรู ของพืชและการ ป้องกัน 2.3 ปฏิบัติการการ เพาะกล้าไม้พื้นถิ่น - ประดู๋ - พะยูง - ยางนา	2.2 ขั้นตอนการเพาะ กล้าไม้พื้นถิ่น 2.2.1 การจัดเตรียม พื้นที่ปลูก 2.2.2 การให้น้ำและ ปุ๋ย 2.2.3 โรคและศัตรู ของพืชและการ ป้องกัน 2.2.4 การดูแลพันธุ์ พืชในระยะ ต่างๆ 2.3 ขั้นตอนการฝึก ปฏิบัติการเพาะกล้า ไม้ - ประดู๋ - พะยูง - ยางนา	2.4 จัดทำแผนการฝึกทักษะ การประกอบอาชีพการเพาะ กล้าไม้พื้นถิ่น 2.5 จัดบันทึกผลการเรียนรู้ 2.6 ดำเนินการวัดและ ประเมินผลตามที่หลักสูตร กำหนด		
	3. การ บริหาร จัดการในการ ประกอบ อาชีพการ เพาะกล้าไม้ พื้นถิ่น	3.1 การบริหารจัดการ ขยายพันธุ์ พืช ได้แก่ - ควบคุมคุณภาพใน การเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น - ลดต้นทุนในการ เพาะกล้าไม้พื้นถิ่น - การวางแผนการผลิต	3.1 การบริหาร จัดการขยายพันธุ์ พืช 3.1.1 การจัดการ ควบคุมคุณภาพ ใน การเพาะกล้าไม้พื้น ถิ่น 3.1.2 การลดต้นทุน ในการเพาะกล้าไม้พื้น ถิ่น 3.1.3 การวางแผน การผลิต	3.1 การบริหารจัดการการ ผลิต จัดให้ผู้เรียน 3.1.1 สืบค้นและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และ การใช้ประโยชน์ของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติ และทุน ต่างๆ 3.1.2 การกำหนดและการ ควบคุมคุณภาพผลผลิต ที่ ต้องการ 3.1.3 ศึกษาการลดต้นทุน การผลิตแต่คุณภาพคงเดิม		

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. เวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุณวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

1. นายเชวงศักดิ์ นวลพุดซา	ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
2. นางวิมาน คำเลิศ	ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้
3. นางสาวรุ่ง กักรัมย์	ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้
4. นายสุพจน์ แบ้งกลาง	ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร

1. นางวิไลลักษณ์ ปิยะไพร

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.2554 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2554 (ข้อ9) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นายเชวงศักดิ์ นวลพุดซา)

ครูชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางนิตยา ภูพัตนา)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอภาคเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ

หลักสูตร...การเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น...จำนวน...10... ชั่วโมง (เรียนวันละ 5 ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่ เดือน พ.ศ.

เวลา...09.00...น. ถึง เวลา...15.00...น.

สถานที่จัด ณ

ชั่วโมง	วัน/เดือน/ปี	เวลา	รายละเอียดเนื้อหาตาม หลักสูตร	วิธีการ จัดการเรียน การสอน	วัสดุ/ อุปกรณ์	การวัดผล ประเมินผล
1-5		09.00 - 15.00 น.	1. ช่อง ทางกร ประกอบ อาชีพการ เพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 1.1 ความสำคัญการเห็น ช่องทางของ การประกอบ อาชีพการเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 1.2 ความเป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพการเพาะกล้าไม้ พื้นถิ่น 1.2.1 ความต้องการของ ตลาด 1.2.2 การใช้แรงงาน 1.2.3 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 1.2.4 การเลือกทำเลที่ตั้ง 1.2.5 ทุน 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ การเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น	1. บรรยาย 2. ฝึกปฏิบัติ	1. ใบความรู้ 2. วิทยาการ	1. ความสนใจ 2. สัมภาษณ์

ชั่วโมง	วัน/เดือน/ปี	เวลา	รายละเอียดเนื้อหาตาม หลักสูตร	วิธีการ จัดการเรียน การสอน	วัสดุ/ อุปกรณ์	การวัดผล ประเมินผล
			2. ทักษะการประกอบอาชีพ การเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 2.1 เตรียมการประกอบอาชีพ การเพาะกล้าไม้ ได้แก่ สถานที่/พื้นที่ วัสดุ อุปกรณ์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการ เพาะกล้าไม้พื้นถิ่น - จรรยาบรรณของผู้ ประกอบอาชีพ - การคัดเลือกพันธุ์ - ลักษณะของพันธุ์พืชและ การเจริญเติบโต - การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับ การปลูก	1. บรรยาย 2. ฝึกปฏิบัติ	1. ใบความรู้ 2. วิทียากร	1. ความสนใจ 2. สัมภาษณ์
6-10	----- -----	09.00 - 15.00 น.	2. ทักษะการประกอบ อาชีพ การเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น 2.2 การเพาะกล้าไม้พื้นถิ่น - จัดทำ/จัดหาพันธุ์พืช - การให้น้ำ ,ปุ๋ย - โรคและศัตรูของพืชและ การป้องกัน 2.3 ปฏิบัติการเพาะกล้าไม้พื้น ถิ่น - ประดู๋ - พะยูง - ยางนา	1. บรรยาย 2. ฝึกปฏิบัติ	1. ใบความรู้ 2. วิทียากร	1. ความสนใจ 2. สัมภาษณ์

ชั่วโมง	วัน/เดือน/ปี	เวลา	รายละเอียดเนื้อหาตาม หลักสูตร	วิธีการ จัดการเรียน การสอน	วัสดุ/ อุปกรณ์	การวัดผล ประเมินผล
			3. การบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพการเพาะกล้า ไม้พื้นถิ่น 3.1 การบริหารจัดการ ขยายพันธุ์พืช ได้แก่ - ควบคุมคุณภาพในการ เพาะ กล้าไม้ - ลดต้นทุนในการเพาะกล้าไม้ - การวางแผนการผลิต	1. บรรยาย 2. ฝึกปฏิบัติ	1. ใบความรู้ 2. วิทยากร	1. ความสนใจ 2. สัมภาษณ์

ผู้เสนอแผนการสอน

ผู้ตรวจแผนการสอน

ลงชื่อ.....
(.....)

ลงชื่อ.....
(.....)

วิทยากร

ครูศูนย์การเรียนรู้

ผู้เห็นชอบแผนการสอน

ผู้อนุมัติแผนการสอน

ลงชื่อ.....
(.....)

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

